

DACOPATIA

Dan Alexe (n. 1961) este scriitor, cineast, jurnalist și traducător. A realizat filme documentare în Cecenia, Afganistan, Pakistan, Kosovo și Asia Centrală. În România, a făcut parte – împreună cu Dan Petrescu, Luca Pițu, Alexandru Călinescu, Sorin Antohi, Liviu Antonesei – din așa-numitul „grup de la Iași“, care în anii '80 a căutat să facă o opoziție culturală structurată regimului comunist. A părăsit România în 1988, în momentul publicării în revista *Agora* de la New York a piesei sale de teatru *Rămăieni*, despre ravagiile protocronismului. A participat la filmul documentar *Dezastrul roșu* (Belgia, 1988), care denunța regimul lui Ceaușescu. Stabilite în Belgia, a colaborat, ca ziarist *freelance*, cu BBC și Europa Liberă, iar ulterior cu publicațiile grupului german WAZ. A trăit lungi perioade în Caucaz, Balcani sau Afganistan, unde a predat jurnalismul; a cunoscut războaiele din Cecenia și Bosnia și a făcut un film despre cântărețul mistic pakistanez Nusrat Fateh Ali Khan. Specializat în islamul mistic contemporan, a participat la volumul colectiv *Géopolitique du Caucase* (Ed. La Découverte, Paris, 1996) cu capitolele despre islamul cecen și cel nord-caucazian. Anterior, activitatea lui publicistică inclusea traduceri din latina renascentistă (în volumul colectiv *Poetica Renașterii*, București, 1986) sau studii despre țigani și Joyce („Les Tsiganes et le jazz dans le Finnegans Wake“, în *Etudes Tsiganes*, Paris, 1989). Filmul său *Howling for God / Iubiții Domnului*, despre dervișii urlători din Balcani care practică un foarte violent ritual de yoga islamică, a obținut Premiul Criticii Internaționale la Festivalul din Amsterdam (1998) și Premiul Ministerului Francez al Culturii la Festivalul Musée de l'Homme (Paris, 1998). Cu același film a participat la festivalurile de la Cannes și Hollywood (1999). I s-a decernat Marele Premiu al Musée de l'Homme pentru *Cabal in Kabul* (2007), film despre ultimii evrei din Afganistan, urmat în același an de cele mai mari distincții la festivalurile Flahertiana din Rusia (Moscova și Perm, 2007), Astra (Sibiu, 2007) și de Premiul Publicului la Nyon (Elveția, 2008). A publicat teatru în volumul îngrijit de Luca Pițu *Lumea ca spoială și împovărare* (Editura Opera Magna, Iași, 2012) și o carte de proză scurtă, *Miros de roșcată amară și alte povestiri scandaloase* (Editura Humanitas, București, 2014). Blogul său, *Dan Alexe's Flea Market* (<http://cabalinkabul.wordpress.com>), este foarte urmărit în mediile culturale din România.

DAN ALEXE
DACOPATIA
ȘI ALTE RĂTĂCIRI ROMÂNEȘTI

 HUMANITAS
BUCUREȘTI

Redactori: Oana Bârna, Georgeta-Anca Ionescu
Coperta: Ioana Nedelcu
Tehnoredactor: Manuela Măxineanu
DTP: Radu Dobreci, Carmen Petrescu

Tipărit la Paper Print – Brăila

© HUMANITAS, 2015

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
ALEXE, DAN

Dacopatia și alte rătăcirii românești / Dan Alexe. –
București: Humanitas, 2015

ISBN 978-973-50-4833-4

94(498)

EDITURA HUMANITAS

Piața Presei Libere 1, 013701 București, România

tel. 021 408 83 50, fax 021 408 83 51

www.humanitas.ro

Comenzi online: www.libhumanitas.ro

Comenzi prin e-mail: vanzari@libhumanitas.ro

Comenzi telefonice: 0372 743 382 / 0723 684 194

În chip de introducere

În vremurile noastre de presupus acces la totalitatea informației, orice mitologie este o rătăcire. Încă de când Georges Bataille și Roland Barthes au disecat miturile moderne, a apărut limpede că o bună parte din ele sunt doar derive colective – rătăcirii vizibile mai ales în tot ceea ce ține de inventarea unor origini mitice, fenomen înrudit cu teoriile conspiraționiste.

Așa este obsesia românilor cu dacii. Această patologie are rădăcini vechi, crescute din elucubrațiile ocultistului Nicolae Densușianu, care în *Dacia preistorică* înșirase toate absurditățile pe care avea să se bazeze protocronismul, inclusiv aceea că limba latină ar deriva din cea dacă (sau proto-română) și că, în consecință, dacii vorbeau latină înaintea latinilor.

Densușianu, pe a cărui carte postumă se întemeiază daco-pații și care e citit cu aviditate chiar și de către părinții călugări de la Athos, era un exaltat ce ignora cu totul elementele de bază ale lingvisticii comparative și istorice, deja solid stabilite în vremea lui.

Vorbind despre „națiunea“ (termen fără sens pe atunci) adamică a dacilor (și „pelasgilor“) și despre felul în care limba acestora (credea el) s-ar fi înrudit simultan și cu latina, și cu etrusca, și cu sumeriana și sanscrita – sau despre felul în care daco-geta ar fi dat naștere acelor limbi, care de altfel nu sunt

înrudite între ele, dar argumentele logice nu au ce căuta aici –, iluminatul Densușianu ignora totul despre cercetările lui Franz Bopp, de pildă, sau ale lui Max Müller, cel care cu jumătate de secol înainte de apariția nazismului lămurise primejdiile ce se nasc din obsesia cu „arieni”. Densușianu nu avea nici o scuză pentru a ignora multele texte ale aceluiași Max Müller (și ale altora) ce explicau pericolul confuziei dintre limbă și etnie. Dimpotrivă, *Dacia preistorică* a lui Densușianu are stri-dențe net proto-naziste prin accentul ei obsesional pe biologic, rasă și etnie.

Ideea cărții de față, care analizează mitologiile și rătăcirile actuale ale românilor, mi-a venit la Muntele Athos. Păgân tolerant și ateu decomplexat, rămân fascinat, antropologic și cinematografic, de fenomenul religios, iar Athos e tot atât de interesant pe cât, să spunem, o confrerie sufi din Pakistan. La Athos, de pildă, supraviețuiește, asediată de ceilalți, mănăstirea schismatică Esphigmenou, apărată cu ciomege de monahii excomunicați care le vând pelerinilor tricouri negre cu sloganul „Ortodoxia sau Moartea“ (*Orthodoxia i Thanatos*). Am fost acolo, pitindu-mă de poliția greacă, și rareori mi-a fost dat să văd o mai sumbră atmosferă de sectă.

Pornind de la acea atmosferă ocultă și de la obsesia călugărilor și pelerinilor români pentru daci, am încercat să scriu un manual al rătăcirilor noastre: Ce e de făcut cu convingerea că avem limba cea mai dulce și basmele cele mai originale? Că dacii au fondat Roma și că vorbeau latină înaintea latinilor? Că n-avem nimic în comun cu Balcanii, că bucătăria noastră e unică pe planetă, că micii au fost inventați de un cocoșat din București care nu mai găsea mațe pentru cârnați, că adjectivul cel mai frecvent din română, *mișto*, nu este un țigănism, ci ar veni de la un presupus nemțesc *mit Stock*, că Eminescu e un meteorit fără seamăn în istoria creației literare mondiale?

Apoi, ce legătură este între daci și moda unghiilor cu stele? Erau oare dacii poligami? De ce sunt româncele veșnic posomorâte? Ce legătură poate fi între ideea că un copil trebuie „strunit“ și faptul că românii n-au practicat niciodată vendetta ritualică? Mai scriu în paginile următoare despre neîncrederea noastră față de învățătură și despre faptul că nu mai știm să vorbim cu mâinile. Și spun că românii suferă de „hedonofobie“, boala aceea care în psihiatrie desemnează una dintre cele mai iraționale stări sufletești: spaima de fericire, spaima de succes; hedono-fobie – opusul hedonismului, opusul doctrinei plăcerii.

Multe vor fi deconstruite în cartea de față și puse la locul lor. Nu, țiganii nu-și spun între ei *rom* și nu vorbesc *romanês* doar pentru că așa a vrut un complot menit să distrugă identitatea românească. La fel, termenul *șatră* nu vine de la *kshatriya*, casta indiană a războinicilor, *șatră* de altfel nefiind măcar un termen țigănesc.

Apoi, de ce nu au românii mafie ca în Balcani? De unde vin manelele? Cine sunt găgăuzii și oare de la ei ne-a rămas termenul *găgăuță*? Româna va fi arătată aici a întreține cu albaneza relații subterane mult mai strânse decât ne-ar fi plăcut să aflăm, cele două limbi fiind latinizate în același timp și în aceleași condiții și prezentând astăzi o structură și o tipologie identice. De altfel, dacă latinizarea s-a petrecut în aceleași condiții la români și la albanezi, sunt oare albanezii, care s-au arătat mai puțin permeabili lingvistic la influența Romei, descendenții direcți ai dacilor?

Vom trece și prin ideologia muncii molcuțe și leneșe, așa cum e reflectată în lexicul românesc și în transformările semantice ale împrumuturilor din această sferă. Vom arăta apoi cum argumentele logice nu perturbă cu nimic mitologia națională, care, la fel ca mitologiile altor popoare, e caleidoscopică, compusă din elemente în eternă alunecare și permutare, din

cărămiduțe discursive al căror sens individual e dat de propria lor existență, iar nu de conținutul lor informativ.

La fel, vom vedea cum în identitatea românească intră și un important element resentimentar; unul de superioritate temătoare și arțăgoasă (o „insulă latină într-o mare slavă“), combinat cu unul de mare inferioritate și bănuială. De ce ne place să ne spunem mereu unii altora că suntem ultimii în toate și cei mai de jos? Din vanitate, desigur. Asta e marea noastră caracteristică națională: *hybris*, obsesia de-a ieși în față. Or, dacă nu poți fi primul, atunci trebuie să te pretinzi ultimul, pentru a atrage atenția.

De aici toată voluptatea de a reproduce statistici nefiabale și a exagera insignifiante articole din presa străină ce arată lucruri negative despre România: suntem cei mai mari exportatori de țigani mâncători de lebede, de prostituție, lenevie, hoție și rea-voință. E mare voluptatea de a te pretinde ultimul, la fel de mare ca aceea de a te pretinde primul. Orice, Doamne, doar popor normal și nu prea de luat în seamă să nu fim.

Evident, toate aceste elemente disparate nu pot constitui un tot coerent, iar suma lor mitologică diferă de la o structură socio-identitară la alta, de la un individ purtător la altul. În funcție de circumstanțele trecute și prezente ale compoziției individuale, poate predomina fie elementul resentimentar, fie superioritatea, fie inferioritatea etc.

Există astfel mai multe ideologii românești care se intersec-tează permanent: ideologia dacopaților obsedați de superioritatea semidivină a rasei lor se poate încrucișa cu cea a dreptei intelectuale de astăzi, subjugată de mirajul „capitalismului“ american, dintr-o perspectivă caricaturală care nici în America nu mai există decât în mintea neoconservatorilor celor mai rupți de realitatea socială.

Creștinismul apoi, da, un creștinism de asemenea de dreapta, lipsit de compasiune, care, când e combinat cu dacopatia,

produce unul dintre cele mai absurde și nocive cocktailuri identitare.

Ansamblul nici nu are nevoie, de altfel, să fie coerent. Dacopatul ocult care crede cu fervoare autoîntreținută că Bucegiul sunt centrul magnetic al planetei se poate în același timp mândri cu Bucureștiul numit „micul Paris“ și se va duce în pelerinaj la Athos și la moaștele sfintei Parascheva. Continuitatea rămâne însă firul conducător și liantul, liant fără realitate proprie, dar absolut indispensabil ansamblului. Continuitate din preistorie încoace, din neolitic, de la tăblițele de la Tărtăria, trecând prin daci și apariția creștinismului, până la cultura de masă de azi, care se sprijină, circular, pe obsesia aceluiași fluid mistic al continuității.

Ca orice mitologie, ba chiar ca orice ideologie, dacopatia, cu corolarul său care e mitul continuității, nu reprezintă o construcție mincinoasă, nu este o complexă înșelătorie conștientă, nu e un scenariu inventat. Ea este mai întâi un enunț, un fapt de limbaj autonom și în continuă modificare.

La români, limbajul însuși a luat dimensiuni mitice. Limba e văzută ca un tot armonios și organic, fixat prin norme care, aidoma dogmelor Bisericii, sunt acceptate fără discuție, chiar în vreme ce sunt încălcate zilnic de vorbitori. Proslăvindu-și permanent trecutul, cultura de masă a României s-a americanizat însă în mod forțat, englezind și sărăcind tocmai acea limbă presupusă a fi un tot organic și armonios. Fiecare a doua frază începe azi prin *deci*; limba s-a țigănit atroce în lexic și sintaxă, ba poți chiar auzi critici literari spunând în interviuri că au citit „o carte *mișto*“.

Mitologia românească nu se poate autodecripta, nu e autoreflexivă. Ea opune totodată o rezistență tenace și agresivă tentativelor externe de decriptare. Decriptarea implică separare, desfacere, decorticare, împărțirea în atomi de sens, expunerea algoritmului funcțional dincolo de înțelesul fiecărui element

al ansamblului. Or, mitologia românească nu poate admite asta, căci spargerea și împărțirea în elemente disparate de sens i-ar pune în pericol unitatea și continuitatea. Tot ce tulbură această construcție mitologică este respins, orice element eterogen: maghiarii, țigani, turcii, trădările trecute, mârșăviile actuale. Reprezentările colective se intersectează astăzi altfel decât o făceau înainte de era internetului. Ele se întăresc acum una pe alta într-o alunecare și recompunere permanentă, de aceea decriptarea lor va trebui să fie la fel de fluidă pe cât le este funcționarea.

I

GESTE ȘI GESTURI LA ROMÂNI

Vendetta și mutilări ritualice camuflate în Prâslea cel Voinic

Prâslea cel Voinic este un basm de origine caucaziană, provenind de pe malul oriental al Mării Negre, din Colchida și Lazistan. El a ajuns în Țările Române fie în epoca bizantină, fie adus mai târziu de lazii islamizați instalați de otomani în Balcani și în Dobrogea (unele sate și-au păstrat până azi numele de *Lazu*, după cum altele se numesc *Cerchezu* etc., de la numele populațiilor caucaziene instalate acolo de otomani după cucerirea Caucazului de către ruși de-a lungul secolului al XIX-lea și exodul de acolo al unor mase de munteni musulmani vorbitori de limbi exotice).

Lazii, de limbă sud-caucaziană, înrudită cu gruzina (georgiana), și islamizați de turci relativ devreme în Evul Mediu, după ocuparea Anatoliei, au trăit și trăiesc în continuare pe coasta Mării Negre, între Trapezunt și Georgia. Ei au format probabil grosul populației imperiului grec al Trapezuntului.

Basmul laz echivalent – basmul-sursă, după cum vom vedea – este identic structural cu cel românesc, cules și prelucrat de Ispirescu, însă conține elemente în mod vizibil arhaice pe care repovestitorul român, neînțelegându-le, le-a modificat în funcție de mediul lui cultural.

Structura narativă e aceeași. Un împărat cu trei feciori, un mărar în curte; un zmeu (*div*) vine într-o noapte, în fiecare an, și fură toate merele; primii doi feciori nu reușesc să-l prindă; cel mic păzește la rândul lui, izbutind să nu adoarmă, și ră-

nește zmeul. Mergând după dâra de sânge, prințul ajunge pe lumea cealaltă. Într-un palat găsește o prințesă pe care, desigur, o salvează. Ca să iasă din iad, după ce masacrează toți zmeii, zboară pe un vultur pe care, nemaivând ce să-i dea de mâncare în timpul zborului, îl hrănește cu o bucată de carne pe care și-o taie din pulpă (acest element se întâlnește și la avarii din Daghestan). În final, bineînțeles, se însoară cu prințesa.

Să vedem cum a modificat povestitorul român elementele caucaziene care nu corespundeau contextului său cultural, pornind de la varianta lază, publicată de Georges Dumézil într-o splendidă și rarissimă culegere bilingvă de texte scrise într-o limbă delicios împănată cu grecisme și turcisme¹.

În primul rând, merele de aur sunt o invenție valahă. Povestitorul român simțea nevoia să justifice îndârjirea cu care împăratul și feciorii lui își apără merele și caută să se răzbune pe cel care le fură. Explicația magico-mercantilă a transunerii românești este: *merere sunt de aur*, deci prețioase. Ca în orice scenariu care șchioapătă, se aruncă în acțiune un *whammy* în detrimentul psihologiei personajelor.

În varianta caucaziană inițială e vorba de un simplu pom, un măr, care face mere normale. Violarea domiciliului unui caucazian este însă o insultă care se pedepsește cu moartea. Natura furtului e irelevantă: indiferent că e vorba de mere, de vite sau de o femeie a clanului, hoțul (aici zmeul, *div*) a pătruns prin efracțiune în spațiul sacru al locuinței familiale – el trebuie așadar căutat, găsit și ucis, iar gospodăria lui, pe lumea cealaltă sau pe unde va fi, devastată și întinată, conform ciclului vendettei. (Despre vendetta, mai ales în varianta practicii sale caucaziene, precum și despre Caucaz în general și diferitele mitologii pe care le-a produs sau inspirat, mai multe în cursul acestui volum.)

1. Georges Dumézil, *Contes lazeres*, Institut d'ethnologie, Paris, 1937.

CUPRINS

I. GESTE ȘI GESTURI LA ROMÂNII

II

Vendetta și mutilări ritualice camuflate în *Prâslea cel Voinic* 12 *Meșterul Manole* sau Sade povestit copiilor 15 Călușarii – o societate homosexuală inițiativă? 18 Cantemir și limba femeilor 22 „Oglindă, oglinjoară...” Români, o nație de Narcisi 24 „Lucru”, „pramati” și atitudinea românească față de muncă 26 *Pramatii pragmatice* 27 „*A munci cu spor*” 27 „*Tembel*” 28 Your job, my friend, is blowing wind 28 *Arheologia lingvistică la cherhana* 30 Mituri culinare românești 30 *Pogace și păsat* 33 CODA 34 Depresia religioasă în țara lui „mici cu bere” 35 *Dieta și depresia religioasă* 35 *Creșterea și descreșterea micilor* 37 Despre viciu, bătaie, pedeapsă și școală 40 *Paideia* 40 *Tortura prin franzelă* 40 „*Bătaia e ruptă din Rai*”: o cheie pentru înțelegerea mentalității naționale 42 Castigare – a câștiga 44 *Sufocanta și infantilizanta familie românească* 45 Biserica Ortodoxă nu cunoaște compasiunea 47

II. DACOPATIE ȘI ATHOS

49

Dacia Metaistorică: argumente în folosul victimelor dacopaților 50 Cele 14%: argumentul „procentelor de teritoriu” latinizate 55 Cum de și-au pierdut dacii limba? 65 *Rezumat: latina în Dacia precum swahili în Africa* 68 Germisara – sau ce știm despre limba daco-geților? 70 *Sunt-est-este ~ jam-je-është* 71 *Indicii lexicale* 74 Daco-geții, niște

briganzi nomazi și poligami? 76 *Beția cu ADN-ul identitar*
 80 Scrierea „dacă“ 81 *Tăblițele de la Tărtăria* 81 „*Plăcuțele de la Sinaia*“ – *un fals grosolan* 83 Mic curs de lingvistică pentru dacopați 85 *Originea formelor personale ale verbului* 86 *Despre prudență în lingvistică* 89 DECEBALUS PER SCORILO 91 Omul care l-a decapitat pe Decebal 93 Delir mistic și ocultist în *Dacia preistorică* a lui Densușianu 94 Începuturile dacopatiei „serioase“: *Getica* lui Pârvan 96 Mărturia hărților și a toponimiei: *-dave* și *-deve* 101 Demența protocronică la alții: boala națiilor mici 103 *Protocronismul albanez* 106 *Cum au fondat georgienii Roma* 108 *Cum și-i revendică și cecenii pe etrusci (și pe sumerieni)* 110 La Athos cu Becali 115 Protocronism clinic la Muntele Athos 121

III. ARNĂUȚI ȘI VORBE VECHI

125

Bukur, Bukurisht – originea (proto)albaneză a numelui Bucureștilor 126 București, Balotesci 127 Despre legăturile subterane ale românei cu albaneza 128 Concordanțe fonologice între română și albaneză 137 Concordanțe lexicale între română și albaneză 139 „*Stăpâne, stăpâne, mai cheamă ș-un câne.*“ 142 „*Cuvânt*“ 145 „*A se perinda*“ 147 „*Creier*“ 148 *False plurale, false etimologii* 149 „*Chiul*“, „*a chiuli*“ – dans le cul 151 „*Foarte*“ 152 *Eu unul / eu una* 153 „*Gata*“, „*a fi gata*“, „*a găti*“ 156 „*Vatră*“ 157 Alte vorbe din bătrâni 159 *Cu lingvistica la stână* 159 *Strigă și strigoi: alte spaime comune cu albanezii* 161 *Zână, zău, zănatic* 163 *Zmei, zmeie și alte mituri împrumutate* 164 *Laurul-balaurul, de la Roma până în Afganistan* 165 *Fărmaclul lui Platon* 166 *Talpa-iadului și cârțița mitologică* 168 *Murg și iepa de coșmar în Toma Alimoș și în Lolita de Nabokov* 169 *Vitele sau acumularea primitivă de capital* 172 *Lună, cuib și alte etimoane* 173 Lingvistica așa cum nu ați învățat-o în școală 176 „*Pizdă*“ 176 *De la Lascaux și până astăzi: cuvinte impudice moștenite de la bădica Traian* 178 „*Pulă*“ 180 „*Coaie*“ 180 „*Cur*“ 180 „*A fute*“ 181 *A săruta / a saluta – cum se pupau în Cantar de mio Cid* 182 *Curva* = whore,

sau când lingvistica e reconfortantă 184 *Despre vaci și putane la armâni* 185 „Lindic“ 187

IV. O SAMĂ DE CUVINTE

189

Târguieli lingvistice 190 *A zămisli, zămislire – când româna împrumută poetic* 190 *Fraier* 191 *Fă, bre și gingășia exuberantă a lui „huo, nebuno“* 191 *Muie, moacă, meclă și „arheologia lingvistică“* 193 *În prosopul lui Hristos* 194 *Soba metodică a lui Descartes* 197 „Pe jos“ – pezos, străbătând pedestru istoria lingvistică a neamului 198 *Furtună și stihii, ecouri stoiciene în limba română* 199 *Omătul“ și o observație a lui Herodot* 200 *O lume dată în vileag: urme de maniheism în română și maghiară* 201 *Ce cuvinte au dat românii popoarelor vecine* 203 *Crăciun* 204 *La masă cu lingvistica – din Istanbul până în China* 204 *Etimologii culinare* 206 *Porumbi în păpușoi: când limbajul popular zoomorfizează* 206 *Mămăliga nu explodează, dar are titluri de noblețe* 207 *Bucă și bucătar (sau latinizarea excesivă)* 211 *Pătlăgele (vinețe și roșii) – cromatismul culinar în etnografie* 213 „Mere nebune“ 214 *Din Bruxelles, despre varză* 214 *Despre curcubeu, castraveți, cocoșai și cucurbitacee* 216 *Din haznaua limbii* 217 *Moș, moașă, moșieri și moștenitori cu nevoi* 217 *Hazna și rahat – când româna confirmă elucubrațiile lui Freud* 218 *Huzur, Eric Clapton și teologia musulmană a Prezenței divine* 220 *Vorbe luate de la neferi* 221 *Mi-a luat dușmanul pulul – sau șotronul metafizic...* 221 *De nurii norei* 224 *Logodnice și nevăstuici: Weasels ripped my flesh* 226 „Cărăbușul de aramă / S-a oprit pe caldu-ți umăr“ (*Lucian Blaga*) 227 *Prin vadul lingvistic: etimologia lui „a merge“ în sfârșit explicată* 228 *Originea iraniană a numelui Prutului* 230

V. ȚIGANIADE

233

Țigănistice 234 *Nasol (nașpa) și mișto* 234 *Dumnezeul țigănilor e Demonul altora* 238 *Mic curs de lingvistică țigănească* 239 *CODA despre originea lui pattern* 241 *Rom, roma și român, românesc – câteva argumente pentru*

lămurirea conșpiraționiștilor 242 „O bucată de humă în-
suflețită“ 245 Cum ne ajută lingvistica să reconstituim exo-
dul țiganilor, precum și istoria Balcanilor 247 *Când faci*
dictionare bând cu țiganii: pericolul lingvisticii amatoricești
250 Pe ulița armenescă trece-o șatră țigănească 251 Un
mit urban: țiganii și lebedele fripte 253 *Baltagul*: proteza
literară și puțină semantică jidovesco-țigănească 255 *Găgă-
uz – găgăuță: lingvistica glumelor etnice* 258

VI. BALCANIADE: IDENTITĂȚI DE PRIPAS

261

Bulgarii și sârbii au găsit definiția manelelor 262 De ce nu
au românii mafie ca în Balcani 265 Despre posibilele ti-
puri de vendetta (și absența ei la români) 267 Sugând la
mama mortului – etruscii și vendetta caucaziană 272 *Alăp-
tatul de împăcare* 274 Jena balcanică și fandoseala cu
Mitteleuropa 276 În apărarea lui Neagu Djuvara: au fost
Basarabii cumani? 278 Prin bordelurile din Cumania 281
Complexul de inferioritate al românilor 282 Cultura ro-
mânească a neîncrederii în celălalt (și în sine) 284 Hedo-
nofobie: de ce sunt nefericiți românii 285 *Despre fericirea*
de calitate inferioară 289 Contra sectei teroriștilor fericirii
290

VII. MITOLOGII NOI

293

Mitologia Vămii Vechi 294 *Toe Story*: o taxonomie a de-
getelor de la picioare 297 Tehnicile de seducție: un reper
sociocultural major 299 De ce sunt posace românele?
303 *Cât de mare vă e bula?* 304 Oare în România fetele
sunt de stânga sau de dreapta? 305 Elogiu huzurului cita-
din 307 Incursiune în femeia IKEA și într-o sectă planetară
309 Spune-mi cum lăiești ca să-ți spun cine ești 311 „Iubi,
ai scos gunoiul?“ 314 Miturile politice ale românului 315
„Capitalismul“ lui Putin vs „socialismul“ din UE 316 *Mâna*
nevăzută a pieței 317 Elogiu trândăviei 318 *Despre com-
baterea capitalismului prin somn* 318 *Când munca te face un*
prădător psihopat 321 *Cum să devenim fake: catehismul su-
praviețuirii sociale* 322 *Despre otium și flanerie* 323 Sin-
guratatea jurnalistului care urăște fotbalul 325 Despre

ghiduri turistice 326 Tablouri arse, digitalizarea artei și
 „noii barbari“ 329 Sunt un concept retrograd 331

VIII. MULT E DULCE ȘI APOASĂ

335

Poetul național 336 Eminescu e un sfânt / Cum nu-i altul
 pe pământ 337 În pubela proprie... 339 Ați avut vreodată
 o problemă evăr? 339 Cam asta vream să spun 340 Deci
 românii nu mai știu cuvinte 342 Moarte lui „la modul“
 344 Înnotul (puțină fonologie enervantă) 345 Mult e dulce
 și apoasă: despre reforma ortografiei 346